

stonen Myndighed til, i visse Tilfælde at gaae efter, hvad der fremstiller sig for den som det Sandsynlige.

Der er et Par Punkter, som maaskee ikke faae stor praktisk Betydning, men som jeg dog troer at maatte henlede Opmærksomheden paa. Det ene er det Forhold, hvori denne Erstatningslov staaer til den Erstatningslov for Krigsskade, som tidligere har været behandlet af Rigsdagen. Jeg finder det ikke heldigt, at den Erstatning, som gives for Kjørsler for Fjenden, er langt betydeligere end den, der gives for Kjørsler for Hans Majestæt Kongen. Det kan være grundet i Forholdene; jeg indrømmer, at det kan have Betæneligheder, at sætte den Erstatning, der nu skal gives, høiere; men jeg troer, det havde været godt, om man, dengang Erstatningsloven for Krigsskade foreslaa, havde været betænkt paa dette Forhold; thi det er, som sagt, uheldigt, at give dem, der kjøre for Fjenden, større Erstatning end dem, der kjøre for Landets Konge, skjøndt jeg meget villigt indrømmer, at der ikke kan være Tale om, at det skulde udøve nogen Indflydelse paa Borgernes Beredvillighed til at udrede den ene eller Uvillie til at udrede den anden Art Kjørsel. — Dernæst kan jeg ikke være aldeles enig med det forelagte Lovudkast, forsaavidt der er gjort en bestemt Adskillelse imellem det, som er udredet ved Kjørsel in natura, og det, som er udredet derved, at man har ladet visse Folk besørge Befordringen efter Vognmandstaxt. Om en By har valgt den ene eller den anden Fremgangsmaade, det forekommer mig at være noget aldeles Wilkaarligt, der ikke bør udøve nogen Indflydelse paa den Erstatning, der tilkommer dem. Hvis f. Ex. af to Kjøbstæder, der ligge tæt ved hinanden, den ene siger: Ja, alle vi, som have Heste og Vogne, ville nu selv befordre, saa faaer denne Kjøbstad langt mindre Erstatning end den anden Kjøbstad, der siger: Nei, vi ville hellere være frie derfor og lade det udføre af Andre efter Vognmandstaxt. En saadan Forskjel, der er begrundet i Communernes frie Beslutning, i Beslutningen af, om de ville udføre Arbejdet paa den ene eller paa den anden Maade, forekommer mig ikke, idetmindste saaledes som Sagen nu stiller sig for mig, at burde

udøve nogen Indflydelse paa Erstatningens Størrelse. Jeg skal hertil endnu sige, at jeg troer, det er en Mangel ved denne Lov, at den ikke, saaledes som Loven om Erstatning for Krigsskade, fastsætter et Maximum for den hele Erstatningssum. Bæstentligt forskjellig derfra er Bemyndigelsen til at føre Erstatningssummen ind i Statsregnskabet; denne Bemyndigelse kan kun gives deelviis; thi, da det jo er Meningen, at Beløbet skal fordeles paa flere Aar, saa maa Bemyndigelsen jo søges gennem hvert Aars Budget; efter min Mening bør saaledes den hele Sum, som vil medgaae, opføres i Loven, hvorimod Bemyndigelsen til Anviisningen først bør gives ved de følgende Budgetter, da det griber ind i de aarlige Finantsforhold. Men heller ikke dette tillægger jeg nogen overordentlig stor Vægt; jeg troer kun, at det for den hele formelle Behandling af disse Forhold ikke er uden Vægt. — Endelig er der blot et Spørgsmaal tilbage; det er nemlig, om det er en Trefemtedels Udgift (Munterhed), eller om det er en, Danmark alene vedkommende, Udgift. Jeg troer, at der er al Anledning til, ikke at opfatte disse Byrder, som ere foranledigede ved Dyrøret og dets Dæmning, som en, Kongeriget særligt vedrørende, Udgift, men som en, hele Staten vedkommende, Udgift (Hør! Hør!). Jeg kan imidlertid i denne Henseende heller ikke nægte, at Forholdet maaskee kan stille sig noget vanskelig. Det er muligt, at man f. Ex. finder, at der ogsaa har været udredet betydelige Kjørsler i Slesvig, og at man finder det hensigtsmæssigt, at denne Statsdeel udreder Sit for sig; det vil altsaa kun være Holsteen, som bliver fritaget for Udredelsen af disse Udgifter. (Hør!). Dersom vi nu kjendte noget nøiere til de holsteenske Finantsforhold (Hør!), dersom vi vidste, hvorledes Indtægter og Udgifter stillede sig der, saa er det muligt, at vi kunde finde, at de der begaaede Daarsfaber allerede vare saa dyrt betalte, at denne Landsdeel var saa overbesbyrdet, at der vilde være Anledning til at gaae ind paa dette Forslag, som det, der dog muligviis var det fornuftigste. Men her have vi netop et af de Punkter, hvor vi see, hvor skadeligt det er, at man ikke har fulgt den tidligere anordnede og bestaaende Praxis, at